

۱ مارٲ ۱۳۳۹ - ۱۹۲۳

صاى ۷۱ - ۵

ورءىجى جلد

کتابخانه

منشی روستی تاربخ

مقدمات

— ۳ —

۱۲۰۰ تاریخ‌نیزده احوال عسکره خلاصه‌ی - زمانک ذهیت اصلاح کانس نوته‌لری : [سلطان سلم ناک] ک براراده‌ی ، ایلک « مجلس مشورت » و مقرانی .

● ● ●

زمانک ذهیت اصلاح‌کارانه‌سی براز دها آکلامی ایچون جهت عسکرینه‌نکده بر خلاصه تدبیراتی قارشیلادیرمق ایجاب‌ایدیر . بونک ایچون سطور آتیه‌ی نقل ادیبورز : [۱] « بیک ایکی یوز تاریخ‌نیزده طوغری احوال عسکرینه‌مزه عطف نکاه ایدلم : « عساکر منظمه‌نک ، تبیر قدیم ایل » « قیو قول » اوجافرنک برنجیمی اولان « یکچیرلر » برسوری ایلاندن عبارت‌ایدی . افراده استاناتک وایسته‌ذکری برده‌یافته مساعدولندیرنندن اکثری منالوق وحوالقی کی صنعتلر ایله ویا اهل عرض اصافند و ساطع عذریه و زجریه ایله یاره قازانوب و تاهل ایدوب و بکارکی خانلارده اوله طوتوب قیشله و قوللارده [۲] یاتیق بجریکسزلره وککشلره . ملشرله قانش ایدی . تلمیه واطاعت و توبه‌ی عسکره ینیلان شیدن نام و نشان یوغیدی . خان اوله‌لرنک مرادارلی و زذائل و خیانت زبازده انا م ایدی . زقلارده قالدیرم قبادایلینده و میخانه غوغالانده‌مکنا اولان بو حشرات ، عماره‌میدانلارده دشمنه ننگ آتمه‌دن قاجار و بعضاً اردوکاهک یغاسنه پیشوا اولورلر ایدی . علوفه‌لرینه خزیه دوات طاقت کنورمه‌یوردی . « علوفه‌آلان افراذی اوج‌صنعه تقسیم اید-

بیلیر : « برنجی صنف : باشلارک اغوانی اولوب بونلر کونوکده مفید ایدیلرله‌ده اندیلرینک دائره‌لری خدمتیه مشغول اولوق قیشله و عماریه‌یه آتاق باصارلار اولورده‌لری برده‌جهت تبیین کی علوفه‌لر آیلرلر ایدی . ین التفرات بو علوفه‌یه «قبول علوفه‌سی» دینلور ایدی .

« ایکنجی صنف : « مفتخواران » ایدی . نسیله‌کی (۱۱۵۰) تاریخ‌نیزدن سکره علوفه براتلرینک بیع وشرسته اذن ویرلدیرکندن وقت

[۱] « تاریخ اطاق » نک سکسزنجی جلدینه ذیل : وقه‌نویس عبدالرحمن شرف‌الدین

[۲] قدیم « قره‌غولخانه » لره ویریلن اسم

وحالی دوزکون اولان آکملر وخصوصاً بدستان اوجاکیلی ابراد آلورک کی یکچیری براتلری اصحابدن صساتون آلوب مواجب [۱] چیقده‌جه حصه‌لری آلورلر وایچلرله‌ده متعدد علوفه‌ی عهده - سنده جمع ایشلر دخی بولنورلر ایدی . بنابرین «مفتخواران علوفه‌سی» خدمت مقابلی تخصیصات عسکریدن اولیوب عادتاً اسهام تقیسیطی حکمنده ایدی .

« اوچنجی صنف : دخی بالفعل خدمت عسکریه ایفا ایدن یکچیریان ایدی . قبوللردن و مفتخوار - لردن وطرف تقریبی بولوق اوجاغه قانی آتالردن صرف نظر خدمت فعلیه‌ده بولنی لازم کائن یکچیریلری نصل طوایبور ایدک ؟ ینی او وقت اخذ عسکر معاملاتی نه‌وجهه ایدی ؟ برکرده او جهتی تدقیق ایدلم :

« یکچیری اختیاری اوغلارینی ویا اولاد مقاننده اولان افرالردن بر دلیقایی [۱] آغا چرائی» نامیه اوجانک دقتربه ملازم قیدایتدیروب وانی وقوع بولده‌ده اولاملاز بلاستحقاق یکچیری اولور ایدی . بو مثلو افراذ حقتده « ولدش » یعنی متوفانک ولدی تمیری مستعمل ایدی . بلا ولدش یکچیری اختیاری بولمازکی ایدی . اخذ عسکر اصولنک بری بوایدی .

« ایکنجی صنف : قلمه محافظه‌لری ایچون قلمه یاقالردن [۲] و « برلی قول » [۳] نفراتندن قلمه اولوق لدی‌الحاجه مدت معینت ایله و « قول اوغلی » نامیه مقدار مناسب عسکر یازلی عادت اولوب اشبو قول اوغلی نفرائی لزومی حالنده اوجاقانی دقتربه قید اولنور ایدی . « اوچنجی صنف : تصحیح بدرکاه « اصولی ایدی . شویله‌کی : طعنه‌لرده شهر دقاناییلی امتیازات عسکریدن مستفید و کزوب توزم‌مده سربست اولوق ایچون بلا علوفه یکچیری یازلیوب منسوب اولدیلری اورتی [۴] نک نشانی قولارینه ویا بالدریرنه‌دو کدریز صنف عسکریه‌یانتایلریدن ناشی ظفره فروش اولورلر ایدی . سفر وقوننده اخذ عسکر مأمورلی اولان « طورتاجی باشیلر »

[۱] هراوج آیدیه بر اولوق اوزره سته‌ده ددر دفعه ویریلن معاش . بونلر مصر (محرم ، صفر ، ربیع الاول) ، رجب (ربیع الآخر ، جادین) ، رشن (رجب ، شعبان ، رمضان) ، لئذ (شوال ، ذاقعه ، ذی‌الحجه) نامیلرله یاد اولنوردی .

[۲] اشکینچی یکچیرلردن اولیوب ینی سفره کیتیبوب قلمه محافظه‌سته مأمور ایدیلر .

[۳] رکاب مایوندک ینی خاصه «ردوسی افرادینه» (قبو قولی) دینلیدی کی طعنه‌لرده بولتان عساکر منظمه‌یه دخی (برلی قولی) تبیر اولنور ایدی .

[۴] یکچیری بلوک ویا طابوری

ایعزام اولونورق یارافلر آکیلوب او مثلو نفرات طاقم طاقم اردوی‌مایونه کتیریلر و تصحیح بدرکاه یعنی اسلاری کونوکه ایشله علوفه‌یه کسب استحقاق ایدرلر ایدی .

« بو کروهه مائل استانبولدهده «صفه‌لیر» تورده‌ی . حال و بورجکی و متاویکی اشخاص ملککنلردن برهمشیریلری کلده‌کده : کل بولداسم سنی یکچیری یازدریرلمه دیو حریف منسوب اولد- قاری اورتنه‌ک قیشله‌سنه کونوروب انه اورتی ضابطلرنک مایه‌لر «صفه‌نکرمه‌سی» و بربرلر ایدی .

« بو تدرکرده : « بژکه یکچیرلرزه حاجی بکتاش ولی بیرمزه ، ازلر ، اوایلار دستگیرمزدیر . قیرقله یتیمیز ، بریز آکیلور ایشه ییکدن تورده یوللو لافلردن سکره :

[فلان اوغلی فلان اورتنه‌مه « کینک » برافدی و اوجانمزه دخوله طالب اولدی . بژده اوجاغ عارمه‌نک اصولی اوزره پدینه اشبو صفه تدرکره‌سنی ویردک] دیه یازیلی ایدی . « یارلنده‌کی کاغذ پارچه‌سندن مامدا عسکرلرک سنیق اولیان بوسه‌یلر ، اوجانک الک بالا پرواز غیرتکشیرلی اولوب قرغان قالدقده‌ک ایدو- تهاک بولنده کوریلور ویکچیرلر حقتده سوز سوز یاسیلانلر درحال تبیر سلاح‌لیرلر ایدی . تصحیح بدرکاه معامله‌نی بونلر حقتده دخی بعضاً اجرا اولنور ایدی . ایوبی کونودن نفرشدن عاجز ووظائف دینی و عسکریدن خبر اولان بویه حامل حایه‌لری لوازم بکتاش‌بهدندر دیو برده ایچکیه آکیشدیریکدن و عسکرلک ملا- سیه‌سیله باشلی‌ده بوش پراکتیز ، یایه‌قناری آرزغینغی فولایجه تصور ایدرسکز .

« سفره چیقده‌ده اورتی دقتلری اسای ایل طولو اولدینی حالده قبوللر و منمخوارلر و معلول و اختیاری کلکنلردن نفرات مه جوده انصف و بعضاً نک رادمنی انجی طوتار ایدی . مثلا اول بیک ایلک ایلک حاکم ایدن بر قوماندان بوقلامده ددر بش ییکدن زیاده موجود بولتی نادرالامثال ایدی . بوالی بتون ضابطان‌بیلکری حالده یاقورقوزلردن ویا بولسزله کندیلرینکده اشتراککدن طولانی سس چیقارماز و شاید سوله‌نلر اولورسه ایجابنه باقیوریرلری .

« قیو قولی طاقه‌سنک سواقری طاقی اولجه « ینای سباهیان » مؤخرأ « آلی بلوک خانی » عنوانله معروف ایدی ، استانبولده سوازی قیشله‌سی بولنامقدن ناشی بونلر آت بسله‌مک خصوصنده موجب سهولت اولوق فکریه پای‌نخته قریب « ادرنه » و « بروسه » ویا تلرلنده متفرق اقامت ایدرلر و مواجب چیقده‌جه استانبوله کلاب علوفه‌لری آله‌لری ینه قریه‌لرینه عودت ایدرلر ایدی . ضابط معینده و قیشله‌ده یاشامادیلردن

و وظائف عسكېرىي يارىن جناب الله روز جزاه
 جله سزىن سؤال ايدىر . نه جواب ورمىلى . سكا
 تېپيه ايلديكم خصوصى ساهتول انىدى داعين
 وساىر اقلدىلر داعيلر سزىن رجال دولتىر ايله بررور
 مذاكره ايدوب دغنى علاجه يولوب عرض ايدىد .
 سين . بزدن اول كان سلاطين غيايان و رجال
 بررور نلظومر مشر . بزاىلك نلظاين يقيقتموز .
 آتورده بزم كى انسان دكيدىد . بن عون وعنايت
 بارى ايله اجراى سياستده وراقتده قصور ايتىد .
 دنيا سياست وعداات ايله نظام يولور . اوليوم
 دولتك ايكي دشمنه سغرى وار . [۲] حال
 نصلدىر . خزينه نل معلوم ، ذخيره معلوم ، عسكر
 و بارت و مهمات نلظاى ايچيدىر . مجلس
 عايمون هنوز واقع اولمغه ايشلرك اول و آخريته
 واقف دكم . دولتك حالى چيچىد كتم ايتيوب
 طوغرىجه مذاكره ايدوب بده حقيقتى يلدېر بركده
 قصور ايتيىسين . بولم بكا امتاتر يلدېر مكن

مطلوعىد . بركونه ملاحظه ايدوب يلدېر سزىه كز
 يارىن حضور باريدى ايمى اىل باقه كزىد . در . يارب ،
 بو قوللرك بكا يلدېر ميلر ديوب بن خاص اولورم .
 بوكوندن صوركه رشوت آلوب وظلر ايدوب
 ويدىلرلى يولوب اقرض كتم ايدېر سزىر والله بن
 البت طولايىم . آبا واجدام ارواحى ايچون

اولادم دغى اولسه قيارم و سياست ايدىر .
 بويه يولوب اولمغه حركت ايدىم سين . دين و دولته
 صداقت ايدىلر حقلرند افزون رعايت ايدىم .
 بن طوغرى سوزده معتبر اولم . دولته خيزلو
 اولان نه ايسه مقيتيله بكا يلدېر سزىن . الله دوالجلال
 جللى خير موق ايله .]

ايكنچيسى ايسه بوخط هاوئنه توفيق آرگان
 دولتك بالذات حضور سليم نائنه عقد مجلس
 مشورت ايدىلرلى مصور اولان بر حقيقتى تاريخده ،
 برتايلور . مصالح عباد و دوائك نه دولتم كرات
 نتيجه سنده تمشيتنه باشلايدىلغى ازاله ايدىن بر
 صفحه در . بوندىن ماعدا ككومتك حالى ايتييده
 قلا و انقادى بر دنميه انحصار اغش بر
 « شوراى دولت » ي . يعنى مقام سلطنت
 و مملكتيه خطاب ايدىلغى بريئى نه ايسه سنده در .
 بويه بر شوراات انقادى مواته سزىر آكرده
 صيرده مقام سلطنتجه جائى كورلش اولدىلغى
 مؤيد بر دليل . تاريخى اولمى حسييله صوك
 درجهده حاثر ايميدىر .

مجلس سمدكور (۱۲۰۳) ستمى شعباتك
 بكرمنى يعنى مجلس پادشاهيك اونوز فلورونچى
 كوفى (كه فراسده مشهور مجلس عمومىيك
 انعقادىدن بر ويايىي كون اول) منعقد اولمشدر .
 سليم ناك ، قائم مقام پاشايه بو مجلسده صلحدن
 بحث ايدلمه سنى تاكيد ايدىلر برمش و احوالى اسكيلرند

[۲] روس - نتيجه مجارهيى

فولالاماش و جنك كوزمه مش سئله و دردمند
 مقوله لى طوبوخواه و ناخواه كيلر تحمىل
 و نتيجه سى بوهانه ايله تجريم و آكرمه اهل و عيال
 صاحبي عليل و محتاجلرلى و بعضا بالغ و نابالغ و چوگرلى
 طولملىرله كى ضابطلرلى قبول ايتيوب و يرين علوفه يه
 دكز ديوب يول و برروردى .]

قرمذكره قودان دريا كرديلى « حسين پاشا »
 قومانداسيله سوق ايدىلن يولل سقينه سرتياقىده
 بودرو دوشيرمه لردن باشقه بر شى دكل ايدى .
 احوال ماليه بكانجه صوك درجه ده
 مذنب بر خالده بولنىوردى . « فلنك » دن
 اون بش بيك كيسه استقراض ايدىك تشين سويه
 دوشك اولوزه « ليت وامل » دردينه اوغرايدىلغى
 كى « اسبايادن و وقوع بولان طلب استقراض دغى
 سفيرك حرب حاضر سبيله يى طرفلغه مفاريد
 مائلنده وريدن تقرير ايله عقيم قالدوق الهيات
 « تاريخ جودت » ك :

[دور جوبد خانيده اولدىلغى كى بته خاقت
 زر و سيم ايايى جمع و مشوش سكه قطع اولونقند
 بشقه بر تدبير اولنه مامله دارات و دبدبه شاهانه يه
 لزوم قدر رخت و لوازم سائر ابقا اولونق ماعدا
 داخل و خارجده نه قدر سيم و زر اوانى وار ايسه
 ضرئخانه يه تسليم و سلاطين عصمت آيين و وزراى
 عظام و علماي اعلام و رجال دولتى وساىر ناس
 كات « موجود اولان سيم و زر اوايلرلى كندوب
 بهارى ضرئخانه دن اعطا اولونق و روم ايايى و آناطولى
 طرفلرند اولان ولات و حكابه وامر عليه نثر
 اولوب حلى نسا ايله سلحدن ماعدا اوانى سيم و زر
 استعمالى شرعا ممنوع اولدىلغى دائر طرف شيخ
 الاسلاميه و يرين فتواى شريفه نك مضمون يان
 وارده سايدين حكى اعلان اولونق هر طرفدن
 درسماده آتون و كوش جيلنه اقدام قلنق اولوزه
 قرار و يريلوب بوسورتلر ضرئخانه يه سيم و زر بوارد
 ايتىكه سكه قطع اولونق خزينه ده جزئى و سست
 كودرلشدر]

زمانك قبول اصلاحات ايدوب ايتيىچكى بزه
 يلدېر بركه و تاقىدن ايكي دانه سى دها واردركه :
 سلطان سليم ناك طوغرىدن طوغرىده ذهنت
 اصلاحكارانه سته عائد برتيدىلرلى .

ويكرى :
 بنمقدار الهيات ذهنته معاون اولان ارگان دولتك
 خصوصيت مشورتى ملئدر .
 برنجيسى جلوسى متعاقب قائم مقام صدارت
 « صالح » پاشايه اسداى ايدىلن برخط هاوئندر .

« تاريخ جودت » [۱] كورده مضمونى :
 كترت مفاصلدن عالم خراب اولدى . رعاياده
 طاقت قالمامشدر . قاضيلر و نايىلر و ويودلر و عايللر
 و جزبه دارلرك ايتىدكارى ظلم بوق . بونلر هب
 امانت اهله سيارش اولونقيدن نشتا ايتشدر .
 كرك مناصب عليه و كرك سائى مناصب دولت عنيه

يك چابوق دائرة ادب و اطاعتدن خروج ايدوب
 علوفه اخذى مناسبيله استايوبلده خالرده كچيد .
 كارى ر قاچ كون ايچنده ايتىدكارى وقوعات
 قالمز ايدى . بو « بوسكوالو بلال » شقاوتنده
 يكچيريلر هاش چيقاردلرند ابتدا سلطان
 (سرخا دن راج) دن و ناييا (كوبرلى محمد پاشا) دن
 ييدكارى ضربت تاييب اولوزينه چيتيرلى كيدىرك
 برشان و وقته خيزيه قدر اوچاقلرى رسالغا
 اولوندىده هيج كيسه عندىده قدر و اعتبارلرلى
 قاليه رق انداخته كوشه نتيان اولدى .

« وقته صنف عسكېرىه مرك بر بيوك قسقىده
 « تيارلو » ايدى . اصحاب تيار و معتبرلرندى جهلو
 سايليرلى يالكنر و سستفرد اردوى هاوئنه احق
 ايدىر بر نوع سكا كر درفنده ايدىده . وقته حضرده
 دغى عايدات اوله رق ازايش و بر كورلى تحصيل
 ايله امور و خصوصلرته صرف ايلرل ، يعنى دائما
 خزينه دولتدن كندورينه و حيوانلرته معاش
 و تمينات و يريلور ايدى . و تشكىلاتلرلى بر طاقم
 حكيمات عسكېرىه مبتنى اولونقند عهد (سليمان
 خان قانق) ده بولوندىر يوز قىر بيك مكمل
 سوازى هر زمان سفرده مهيا طورر ايدى .
 سواستعمالاندىن بولنر دغى وارسته و مصون قالدېقند
 كيدىرك قوت و انتظاملى قيريله قيريله ۱۲۰۰
 تاريخلرله طوغرى مقدارلى كندورلى و حيوانلرلى
 آج ولاغر برقاچ بى صفعا نزل ايتشدى .

« بر بيان لا عسكار منتظمه و موطئه نك
 عدم كفايى اولوزينه مجاربه طيورند » « سكاين » ،
 « لوند » ، « ساريچ » ، « ميرلو » ، « دال-
 قيق كى » اسملرله بائى بوزوق طواقيده
 اردوى هاوئنه الحاق ايدىلر ايدى . « ايسين
 قوشاق » تحتهدن چاقى « طوزنامى باشلرك داوول
 سولرته قابيله رق پايرانى آتئنه طولانان بو
 نايكلار ، ايشينر قالدېق زمان ظلم و جور ايله
 مجاره اهالى فرا صيرتدن كچيدكارى متللو اولوزه
 ووردولنده فته و شقاوت ميا سنى صالوب مجاربه لره
 سلاح آتمهدن « برميولاشلر » موسوقه آتئنه
 طيانلماز . ذاتا پاشالركى دانشيلى دوكوش !
 بىر دشمنه شامشلىر ، نه طور سبورسكز ؟
 مائلنده سوزلره ارتكاب عار قرار ايدىلر و بعضا
 خيمه كاھى ييله اوروب كندركلرندى كى فراي و قصباتى
 چابولغه مشغول اولورل ايدى .

..... بر آز يوز آغاردان
 عسكرمز طوبجى صنفى ايدى . »
 بالطبع امور بحره سزده دغى عين مؤداده
 ايدى .

« تاريخ ادب » . آكد كزده تورمىن و درلورلور
 خساراتى موجب اولان قورصانلرك تايى ايچون
 خراج ايدىك ايسه تين اون ايكي قلمله سقينه
 سرتياق قننده ديوكرك :

[بر آلاي ايشه و كوچه ياراماز ، عمرنده سلاج

فرانس مرخصی باره ربومبار

امور دیده آدم درخی بولندیش بملک صورت
تشکل وشکل مذاکره سی دولته متبر اولان
اصول مشورتی کوستردنی جهله امور حکومت
وعادله کیمل طرفین نه صورتله تدقیق و کیمل
طرفین تطبیق ایدلمکه اولدنی حقیقه بر فکر
صریح ویریه یلم. بولنده یته (تاریخ جودت) ده
گوربان تفصیلات بوجه آتیدر : [۱]

۱. بوم مرقومده کافه ارکان سلطنت ورجال
دولت وسائر ارباب مشورت صلات ظهیری باب
عالیده بمسالاده ترتیب اوزره آلائی ایله باب
هایوندن بالئول «روان اوله سی» نام فصرسلطانیته
عقد انجمن مشورت قلندشدر شوله که :

« قعود مسعود هایونه نظراً عین شاهانه ده
قامتقام پاشا و آنت آکفه سنده زبئی وکیلی راشد
افندی و آلت طرفنده سکبان باشی ووالده کتخدانی
عمود بک دفتدار وکیلی وسائر مأمورین رگاب
هایون وجانب یسار خلافتنا عیده شیخ الاسلام
افندی ورئیس العلما توفیق افندی وسائر صدور
کرام وواجق آغالی وسائر انائی دولت ایله
قریباً اوردوی هایوندن کشیش اولان قبوجیلر
کتخدانی شمس الدین بک وبرادری شهر امینی
میدالرجن بک طوروب بو ترتیب اوزره عین
ویسارده ومقابله هایونده حلقه واری قیام ایتد .
کارتنده طرف هایونده اوطورملری امر واثارت
بیورلقله جله سی قعود ایدوب فقط رسم قدیم
اوزره رئیس اندنی قامتقام پاشا آکفه سنده
واچاوش باشی ایله تشریفاتی ادیب افندی مقابله
هایونده قیام اوزره بولندقلری حالد اشارت شهر
یاری ایله رئیس افندی طوردیفنی عجلدن نامقابله

[۱] ۴ جلد ۲۸۹ صفحه

هایونه کلارک رفع مظالم ونشر مصالح
اسباب عدالت وتنظیم احوال رعیت واردوی
هایونک احوالی و تفورک اختلالی خصوصاً سته
دائر اقدیمه قلعه آلمش اولان خلاصه کاغذنی
قویندن ابراز وقرائت وینه مقامنه عودت ایلدکن
صکره سلطان سلیم خان حضرتلری جله دن استعالم
حال بیورده قلندره صدور کرآمدن جمیدی زاده
مصطفی افندی قرائت اولندینی اوزره فقرای
رعیتک یازده ظلم وخسار اولدینی واردوی هایونک
حال وکیفایتی و ذخیره وعسکر اولدینی وچند
روز طرفنده « قلاص » قصبه سی روسیه لورک
تخریب ایدوب بده عودت ایلدخیلری و نظام
امور دولته خلل تطرفنی جله تصدیق ایدوب
لکن بو ذکر اولنان حالات اقدیمه زک زمان
دولترنده اولدی . بو ائاده فقط قلاص ماده سی
وقوعه کلدی ، بو جهل سنک وقته کوره علاجه
تشبث اولنوب تکرار بکرار عقد مجلس شورا
قلندرق ایلم دولت پادشاهیده تدبیر اولنور دیوختم
کلام ایچک مقابله ده بولنان قلاص ناظرلی الحاج
نعمان بک ، دولقلو پادشاهم ، بو قولاک طشرلم ی
حقیقت حالد ققرا وضعفناک حالی شودر . درجه
نهایت رسیده اولمشدر دیو انواع مظالمی یکان
یکان تعداد ایتدکه دفتدار سابق حتی بک دخی
مظالم پایمه دایر بر قاج کلام ابرار واردودن
کلتلر دخی انواع مظالم واقعه یی بیان ایله تعداد
مواد ایلدکلری ائاده جایجا شیخ الاسلام افندی به
وقامتقام پاشا توجیه خطاب ملو کانه بیورلدی
مناسب جوابلر ویریلوب براز دخی عسکری
خصوصی مشاوره اولنه دق بجنلر نهایت بولاقده
(کلام الملوك ، ملوك الکلام) مضمونئی ایضاح
واثبات سیاقنده سلطان ملیم الجنان مختلری
جمله بر بر توجیه خطاب مستطاب ایدرک
شیخ الاسلام افندی به متوجه فضا و نوابک دفع
مظالمی سندن ملو بدمر . وقامتقام پاشا به خطاباتی
پاشا وزرانک دفع مظالمی وخصوصات سائره لر
سندن بیورم ، باقی سکبان باشی عسکری اموری
ونفرت تدارک وضبط وربطلری خصوصاً لر
سندن وامورده یی دفتدار افندی سندن ایسترم
قلدی که جناب حق درونی بیور ، قسم ایچون
کدکدر . هر کیم دین ودولته خیانت ایدر ایسه
باشی کسرم ویرنه ادام بولورم . اولادم اولسه
حمایت ایتم [دیوختم کلام ایله مشدر .]
ایشته سلطان سلیم ثلثک بدایت جلوسنده
دولت وملتک احوال عمومیه سی ایله مدبرانک
احوال روحیه سی بوسرکزه ایدی دیگر طرفدن
فرانسه اختلالی مؤدی اولان حال ایسه باشده
قرال اولقی اوزره اصیلزادکان وپایاس کروهنک
امتیازاته مقابل صنف ثلث حکمنده قلش بولنان
افراد رعیتک حقوق آدیتدن تمامیه حصه دار
اوله رق امتیازات واستثنایات رفی دعوائی وده
موقراسی یعنی حکومت عامه کیفیت معتنا بهایی

اولوب جله یی قانون حضورنده مساوی قلیق
وحکمدارلق صفتنی مقول ومحدود ومعتدل برشکل
افراغ ایدرک هیئت اجتماعی به حریت ومشرولیت
برنسبیلرله اداره ایله مک خصوصندن عبارت ایدی .
بو حیثیله عصر سلیم ثلث بو مواد مهمه یی ادراک
ایدمزردی . حتی بزه استیله اون سکرنگی عصر
میلادی تربیات منیه سته صاحب اولان اوروپائی
سرکزی حکومتی زمامدارانی یله هان عین حالد
بولمشدری .

سالفالد کر مجلس مشورت مقرراتی اوززینه
مکرراً عقد ایدیلن مجالس نتیجه سنده رفع مظالم
مقصوده قضاة ونوابک وظائفی تجدیداً و تجدیداً بر
دها تکرار قلیشک وولایاته عدالت امرلری نشر
ایدلک ، میخانلر قایانسون اراده سی انفاذ ایچون
عرق وخربیع وشرایع منع قلیشک ، البسه
وتزییناته نظام ورمک کی صوری موقت یازم
تدبیرلر اتخاذندن دخی اکلاشیایرکه تدبیر امور
حکومت ومملکتده یته معنوی براسوله تبعیتدن
باشقه برشی پایله یلمک عصرک قابلیت ذهنی انجا
باتدن دکل ایدی . فرانسه اختلاله سرمایه اولان
بیوک پرنسپ فرانسه سیه عرفان وادراکی
اداره ورفیع ایدن قابلیت ایدی . بو قابلیت افرادک
جهل سنک بر سوهیده اولماقله برابر یته فرانسه
هیئت اجتماعی سی ایچنده بر محل تطبیقات واجرا
آت بوله یلمک درجه سته کشتیدی .

احمد راسم

M. Jannous

ایتالیانه مرخصی غارونی